

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 149/19
V Luxemburgu 3. decembra 2019

Rozsudok vo veci C-482/17
Česká republika/Parlament a Rada

Súdny dvor zamietol žalobu Českej republiky, ktorá smerovala proti smernici sprísňujúcej kontrolu nadobúdania a držby strelných zbraní

Táto smernica sa platne zakladala na ustanoveniach Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa riadneho fungovania trhu

V rozsudku Česká republika/Parlament a Rada (C-482/17), vyhlásenom 3. decembra 2019, Súdny dvor zamietol žalobu o úplné alebo čiastočné zrušenie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2017/853¹ (ďalej len „napadnutá smernica“), ktorou Európsky parlament a Rada zmenili smernicu Rady 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní² (ďalej len „smernica o strelných zbraniach“). Súdny dvor rozhodol, že opatrenia prijaté Európskym parlamentom a Radou v rámci napadnutej smernice nemajú za následok porušenie zásad zverených právomocí, proporcionality, právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery a zákazu diskriminácie, ktorých sa Česká republika na podporu svojej žaloby dovoľavala.

V záujme zrušenia kontrol na hraniciach v rámci schengenského priestoru sa smernicou o strelných zbraniach zaviedol minimálny harmonizovaný rámec pre držbu a nadobúdanie strelných zbraní a ich prepravu medzi členskými štátmi. Na tento účel sa v smernici stanovili ustanovenia upravujúce podmienky, za ktorých možno nadobúdať a držať strelné zbrane rôznych kategórií, a zároveň sa v nej stanovuje, že z dôvodov verejnej bezpečnosti je nadobúdanie určitých druhov strelných zbraní zakázané.

Po niekoľkých teroristických činoch Európsky parlament a Rada prijali v roku 2017 napadnutú smernicu s cieľom zaviesť prísnejšie pravidlá pre najnebezpečnejšie strelné zbrane, deaktivované strelné zbrane a poloautomatické strelné zbrane. Táto smernica má súčasne za cieľ uľahčiť voľný pohyb niektorých zbraní okrem iného zavedením pravidiel označovania.

Pokiaľ ide o úpravu v zásade zakázaných automatických strelných zbraní na poloautomatické strelné zbrane, napadnutá smernica obsahuje výnimku, ktorej podmienky spĺňa len Švajčiarsko, ktoré je súčasťou schengenského priestoru a na ktoré sa smernica o strelných zbraniach vzťahuje. Ide konkrétne o podmienku týkajúcu sa vojenského systému založeného na brannej povinnosti, v rámci ktorého sa počas posledných 50 rokov uplatňoval systém prevodu vojenských strelných zbraní osobám opúšťajúcim armádu.

Česká republika podala na Súdny dvor žalobu o úplné alebo čiastočné zrušenie napadnutej smernice. V rámci tohto konania Českú republiku podporovali Maďarsko a Poľská republika a Európsky parlament a Radu podporovali Francúzsko a Európska komisia.

Pokiaľ ide o údajné porušenie zásady zverených právomocí, Súdny dvor najskôr pripomenul, že aj keď právny akt Únie založený na článku 114 ZFEÚ, akým je aj smernica 91/477, už odstránil všetky prekážky obchodu v oblasti, ktorú harmonizuje, normotvorca Únie nemôže byť zbavený možnosti prispôsobiť tento akt na základe tohto ustanovenia každej zmene okolností s ohľadom na jeho úlohu dbať na ochranu všeobecných záujmov uznaných Zmluvou. Medzi tieto všeobecné

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/853 zo 17. mája 2017, ktorou sa mení smernica Rady 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní (Ú. v. EÚ L 137, 2017, s. 22).

² Smernica Rady 91/477/EHS z 18. júna 1991 o kontrole získavania a vlastníctva zbraní (Ú. v. ES L 256, 1991, s. 51; Mim. vyd. 13/011, s. 3).

záujmy patrí boj proti medzinárodnému terorizmu a závažnej trestnej činnosti a zachovanie verejnej bezpečnosti.

Pokiaľ ide ďalej o právnu úpravu, ktorou sa mení existujúca právna úprava, Súdny dvor spresnil, že pre určenie jej právneho základu treba zohľadniť existujúcu právnu úpravu, ktorou sa mení, a predovšetkým jej cieľ a obsah. Ak by sa totiž pozmeňujúci právny akt posudzoval izolovane, mohlo by to viesť k paradoxnému výsledku, že by nebolo možné prijať tento akt na základe článku 114 ZFEÚ, pričom normotvorca Únie by mohol dospieť k tomu istému normatívnemu výsledku zrušením pôvodného aktu a jeho úplným prepracovaním v rámci nového aktu prijatého na základe tohto ustanovenia. V dôsledku toho Súdny dvor konštatoval, že právny základ, na ktorom bola napadnutá smernica prijatá, treba určiť s prihliadnutím na kontext vytvorený smernicou 91/477, ako aj na právnu úpravu vyplývajúcu zo zmien, ktoré sa v nej vykonali prostredníctvom napadnutej smernice.

Po porovnaní cieľa a obsahu smernice 91/477 s cieľom a obsahom napadnutej smernice Súdny dvor napokon konštatoval, že cieľom oboch smerníc je aproximácia právnych predpisov členských štátov v oblasti voľného pohybu strelných zbraní pre civilné použitie, pri súčasnej kontrole tejto voľnosti prostredníctvom určitých bezpečnostných záruk prispôbených povahe tohto tovaru, a že napadnutá smernica v tomto ohľade len upravuje rovnováhu, ktorú smernica 91/477 vytvorila medzi týmito dvoma cieľmi, a to na účely jej prispôbenia novým okolnostiam.

Súdny dvor k tomu pripomenul, že harmonizácia aspektov týkajúcich sa bezpečnosti tovarov je jedným zo základných prvkov na účely zabezpečenia riadneho fungovania vnútorného trhu, keďže rozličné právne úpravy v tejto oblasti môžu vytvárať prekážky obchodu. Vzhľadom na to, že charakteristikou strelných zbraní je ich nebezpečnosť nielen pre užívateľov, ale aj pre širokú verejnosť, Súdny dvor zdôraznil, že úvahy týkajúce sa verejnej bezpečnosti sa zdajú byť nevyhnutné v rámci právnej úpravy týkajúcej sa nadobúdania a držby tohto tovaru.

Za týchto podmienok Súdny dvor rozhodol, že keď normotvorca Únie prijal napadnutú smernicu na základe článku 114 ZFEÚ, neprekročil tým mieru voľnej úvahy, ktorú mu zveruje tento článok.

Pokiaľ ide o údajné porušenie zásady proporcionality, Súdny dvor preskúmal, či medziinštitucionálna dohoda o lepšej tvorbe práva³ formálne ukladá Komisii povinnosť uskutočniť posúdenie vplyvu opatrení, ktoré sa mali prijatím napadnutej smernice dosiahnuť, a umožniť tak posúdenie proporcionality týchto opatrení. V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že posúdenie vplyvu je fázou legislatívneho postupu, ktorá v zásade musí prebehnúť, pokiaľ sa očakáva, že legislatívny návrh bude mať významný hospodársky, environmentálny alebo sociálny vplyv. Zo znenia tejto dohody však nevyplýva povinnosť uskutočniť posúdenie vplyvu za každých okolností.

Nevykonanie posúdenia vplyvu však nemožno kvalifikovať ako porušenie zásady proporcionality, ak sa normotvorca Únie nachádza v osobitnej situácii, ktorá vyžaduje, aby od neho upustil, a má dostatok informácií, ktoré mu umožnia posúdiť primeranosť prijatých opatrení.

V ďalšej časti rozsudku Súdny dvor konštatoval, že normotvorca Únie mal k dispozícii početné analýzy a odporúčania pokrývajúce všetky témy uvedené v argumentácii Českej republiky a že na rozdiel od tvrdenia Českej republiky nič nenasvedčuje tomu, že by napadnuté opatrenia boli vzhľadom na tieto analýzy a odporúčania neprimerané vo vzťahu k cieľom spočívajúcim v zabezpečení verejnej bezpečnosti občanov Únie a v uľahčení fungovania vnútorného trhu so strelnými zbraňami pre civilné použitie.

V dôsledku toho Súdny dvor rozhodol, že inštitúcie Únie v prejednávanej veci neprekročili širokú mieru voľnej úvahy, ktorá im prináleží v prípade komplexného posúdenia politickej, hospodárskej, či sociálnej povahy. Súdny dvor napokon ešte odmietol tvrdenia Českej republiky namierené proti konkrétnym ustanoveniam napadnutej smernice, v súvislosti s ktorými Česká republika usudzovala, že sú v rozpore so zásadou proporcionality, zásadou právnej istoty a zásadou

³ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016 (Ú. v. EÚ L 123, 2016, s. 1).

legitímnej dôvery skupín vlastníkov alebo držiteľov zbraní, na ktorých sa potenciálne vzťahuje prísnejší režim podľa napadnutej smernice, a napokon aj so zásadou zákazu diskriminácie.

V súvislosti s poslednou uvedenou zásadou Súdny dvor okrem iného uviedol, že výnimka vzťahujúca sa na Švajčiarsko berie ohľad na kultúru a tradície tohto štátu a na skutočnosť, že z dôvodu týchto tradícií má tento štát skúsenosti a preukázateľnú schopnosť vykonávať dohľad nad dotknutými osobami a zbraňami a monitorovať ich, na základe čoho možno predpokladať, že ciele verejnej bezpečnosti, ktoré sleduje napadnutá smernica, sa dosiahnu aj napriek uvedenej výnimke. Je zjavné, že žiadny členský štát Európskej únie sa nenachádza v situácii porovnateľnej so situáciou Švajčiarska, a preto nedochádza k diskriminácii.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106